

Ovládání výstupu - obrazovky Ovládání vstupu - klávesnice Podpůrné funkce a utility

/home/xbayer/open/11_xbayer.pdf

Knihovna curses

- Knihovna funkcí, struktur a konstant pro podporu "textového uživatelského rozhraní":
  - funkce nezávislé na terminálu
  - funkce závislé na operačním systému (MS-DOS conio)
  - operace jsou v rámci možností optimalizované
  - podporuje práci s celou obrazovkou, oknem nebo "pad" (okno, které není přímo vidět)
  - umožňuje výpis, přepis textu, práci s barvami, kurzorem, ovládání vstupu (např. zastavení opisu znaku na terminál), zjištění vlastností a stavu terminálu, používání šipek či funkčních kláves, atd.
  - pokračování ncurses

-

Knihovna curses (2)

- Překládáme s "-lcurses"
  - resp. -lcurses_g, (ncurses: -lncurses, -lncurses_g)
- Před spuštěním na Aise nastavit:

```
"export TERM=linux-aisa".
```

- Do programu vkládáme:
  - #include <curses.h>"
- Celkem obsahuje přes 300 funkcí
  - => zde projdeme pouze některé z nich.
- [ncurses (new curses) nahrazuje curses (vývoj přerušen)]

Knihovna curses (3)

- Knihovna dovoluje pracovat s "okny".
  - struktura window
  - většinou používáme ukazatel na ni, tedy window *
  - jedná se o dvojdimenzionální pole znaků (viz níže)
  - "defaultní" okno se nazývá stdsrc
    - další vytváří funkce newwin()
- Všechny znaky používané v rámci struktur WINDOW jsou typu chtype.
  - představuje vlastní znak + atributy

Knihovna curses - příklad

/home/xbayer/open/cervik
/home/xbayer/open/cervik.data

- http://www.mkssoftware.com/docs/man3/ncurses.3.asp
- http://web.cs.mun.ca/~rod/ncurses/ncurses.html

Inicializace initscr(); cbreak(); noecho();

WINDOW *initscr(void);

- v drtivé většině první volaná funkce
  - v programu smí být volána nejvýše 1x
- rozpozná typ terminálu, inicializuje curses datové struktury, vymaže obrazovku (první refresh()), ...
- při úspěchu vrátí ukazatel na stdscr
- v případě chyby vypíše chybové hlášení a končí

```
SCREEN *newterm(char *type, FILE *out, FILE *in);
```

- používá se místo initscr() v případech:
  - kdy program vypisuje na více terminálů
  - kdy program potřebuje indikaci chybového stavu
- volá se pro každý terminál 1x

Inicializace (2) initscr(); cbreak(); noecho();

int cbreak(void);

- zapíná "cbreak" mód, kdy znaky zadané na vstup
  - nejsou "bufferovány"
  - jsou okamžitě k dispozici programu

int nocbreak(void);

- vypíná "cbreak" mód, kdy znaky zadané na vstup
  - jsou "bufferovány" do zadání konce řádku '\n' nebo < LF>

int halfdelay(int t);

- podobné jako "cbreak" mód
- znak dostupný po t/10 sekundách ([1-255])

Inicializace (3) initscr(); cbreak(); noecho();

```
void wtimeout(WINDOW *win, int t);
      t < 0 blokující, t == 0 neblokující, t > 0 čeká t ms
int raw(void);
      zapíná "raw" mód
            podobné jako "cbreak" mód
            "všechny" znaky jsou plně propuštěny bez interpretace
int noraw(void);
      vypíná "raw" mód
int noecho(void);

    zakazuje opisování zadaného znaku funkcí getch()

int echo(void);

    povoluje opisování zadaného znaku funkcí getch()
```

Inicializace ... pokračování nonl(); intrflush(win, 0); keypad(win, 1);

```
int nonl(void);
```

- zakazuje
  - překlad "return" do "nového řádku" na vstupu
  - překlad "nového řádku" do <CRLF> na výstupu

int nl(void);

povoluje, co non1() zakázala

int intrflush(WINDOW *win, bool b);

- b == 1
  - zmáčknutí "přerušovací" klávesy způsobí "flush" fronty znaků, rychlejší reakce na přerušení
- b == 0
  - zabránění "flush"

Inicializace ... pokračování (2) nonl(); intrflush(win, 0); keypad(win, 1);

int keypad(WINDOW *win, bool b);

- b == 1
  - povoluje pro win používat funkční klávesy (šipky, ...)
  - pro specielní klávesy jsou v curses definovány symbolické konstatny (např. KEY_LEFT)
- b == 0
  - způsobí, že curses zpracování funkčních kláves neošetřuje
  - Interpretace zůstává klasicky na programu
- implicitní hodnota je 0

Vytvoření a zrušení okna newwin(), delwin();

WINDOW *newwin(int 1, int c, int y, int x);

- vytvoří okno o 1 řádcích a c sloupcích s levým horním rohem v souřadnicích [x, y].
- fullscreen* lze vytvořit jako newwin(0, 0, 0, 0);
  WINDOW *subwin(WINDOW *orig, int 1, int c, int y, int x);
  - vytvoří "podokno" okna orig a vrací na něj ukazatel
  - obě okna sdílí paměť, změna okna orig ovlivní obě

int delwin(WINDOW *win);

- uvolní alokovanou paměť spojenou s oknem win
- (případná "podokna" musí být zrušena přel uvolněním okna hlavního)

Ukončení práce s curses

- int endwin(void);
  - program volá funkci před výstupem z curses (trvale i dočasně)
  - obnoví tty módy, posune kurzor, nastaví terminál do odpovídajícího "nevizuálního" módu
  - (v případě užití inicializace pomocí newterm() nutno volat pro každý terminál)
- void delscreen(SCREEN* sp);
  - uvolňuje prostředky alokované pro strukturu screen
  - program volá po volání endwin()

Příklad "Hello World"

```
#include<curses.h>
                    /home/xbayer/open/hello_world.c
WINDOW *w; //nove okno
initscr(); //inicializace curses
cbreak(); //cbreak mod - nebufferujeme znaky
noecho(); //bez opisu na obrazovku
w = newwin(5, 15, 5, 5);
wborder(w,'|','|','-','-','-','-','-');
mvwaddstr(w,1,1,"HELLO WORLD"); //vypis textu
wrefresh(w); //zobrazime, co jsme vykreslili
napms(2000); //pockame 2000ms
endwin(); //vratime se zpet z curses
```

R

Rámeček

```
int wborder(WINDOW *win, chtype ls, chtype rs,
chtype ts, chtype bs, chtype tl, chtype tr,
chtype bl, chtype br);
```

- vykreslí kolem okna rámeček
- Is/rs strana vlevo/strana vpravo
- ts/bs strana nahoře/strana dole
- tl/tr roh nahoře vlevo/vpravo
- bl/br roh nahoře vlevo/vpravo

wborder(w,'|','|','-','-','/','\\','\\','/');

Čekání, zobrazení

```
int napms(int t);
```

způsobí čekání po t milisekund

```
int wrefresh(WINDOW *win);
```

- vypíše obsah 2D pole znaků na terminál
- do zavolání nejsou změny pozorovatelné

```
int refresh(void);
```

- stejné jako wrefresh
- používá implicitně stdsrc okno

Výpis textu

```
int waddch(WINDOW *win, chtype ch);
```

- vypíše znak ch na pozici kurzoru do okna win
- kurzor posune, na konci řádku odřádkuje

```
int waddstr(WINDOW *win, char *str);
```

- vypíše řetězec str do okna win
- stejné, jako výpis waddch() znak po znaku

```
int mvwaddch(WINDOW *win, int y, int x, chtype c);
```

vypíše znak c do okna win na pozici [x, y]

```
int mvwaddstr(WINDOW *w, int y, int x, char *s);
```

vypíše řetězec s do okna w na pozice začínající [x, y]

/home/xbayer/open/vypis.c

Výpis textu (2)

```
int addstr(const char *str);
int addnstr(const char *str, int n);
int waddstr(WINDOW *win, const char *str);
int waddnstr(WINDOW *win, const char *str, int n);
int mvaddstr(int y, int x, const char *str);
int mvaddnstr(int y, int x, const char *s, int n);
int mvaddnstr(WINDOW *w, int y, int x, const char *s);
int mvwaddnstr(WINDOW *w, int y, int x, const char *s);
int mvwaddnstr(WINDOW *w, int y, int x, const char *s, int n);
```

Zakázání kurzoru, pohyb

```
int curs_set(int visibility);
     0 – neviditelný
     1 – normální
     2 – "velmi" viditelný
     pokud terminál neumí skrýt kurzor, vrátí ERR
     při úspěchu vrací minulý stav
int wmove(WINDOW *win, int y, int x);
     posune kurzor okna win na [x, y]
```

fyzický kurzor se neposune do volání refresh()

Práce s barvami

Barvy se definují v párech:

- barva popředí
- barva pozadí

```
bool has_colors(void);
```

zjistí, zda smíme použít barvy

```
int start_color(void);
```

inicializuje práci s barvami

```
bool can_change_color(void);
```

zjistí, zda smíme předefinovat barvy

Práce s barvami (2)

r, g, b – složky RGB [0 – 1000]

COLOR_BLACK, COLOR_RED, COLOR_GREEN,
 COLOR_YELLOW, COLOR_BLUE, COLOR_MAGENTA,
 COLOR_CYAN, COLOR_WHITE

Použití atributů

A_STANDOUT, A_UNDERLINE, A_REVERSE,
 A_BLINK, A_DIM, A_BOLD, A_ALTCHARSET,
 A_CHARTEXT, COLOR_PAIR(n)

Příklad barev a atributů

/home/xbayer/open/barvy.c

Vstup

int wgetch(WINDOW *win);

- načte znak ze vstupu v okně win
- v nečekacím módu vrací ERR, pokud je vstup prázdný
- implicitně opisuje vstup, pomocí noecho() lze zakázat
- je-li keypad nastaven na 1, lze "číst" i funkční klávesy
  int mvwgetch(WINDOW *win, int y, int x);

```
int ungetch(int ch);
```

vrátí znak zpět do bufferu

Vstup (2)

- Pro funkční klávesy jsou definovány konstanty:
- Kurzorové šipky
  - KEY_DOWN, KEY_UP, KEY_LEFT, KEY_RIGHT
- F1-F12 [1-62]
  - KEY_F(n)
- Enter
  - KEY_ENTER
- Backspace
  - KEY_BACKSPACE

man curs_getch

Úkol

- Dobrovolný úkol za mnoho kladných bodů (bude-li vypadat a fungovat dobře):
  - Naprogramujte malou počítačovou hru, můžete se inspirovat starými "kousky" typu "space invanders", či "FFFS".
  - Netřeba implementovat barvy (viz potíže).
  - Netřeba implementovat OpenGL či DirectX v TUI ;-)
  - Hodnocení bude záviset na propracovanosti.
  - Vzhledem k tomu, že časový tlak je u studentů různý, je ponechána poměrně velká volnost.
  - Odevzdávat do 14ti dnů v příloze na email s malým tutoriálem, jak hru hrát.
  - Musí fungovat na Nymfách v B130, nikoli na Aise.